**NN 20/2019 (27.2.2019.), Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, broj: U-I-4463/2013 i dr. od 29. siječnja 2019. i Izdvojeno mišljenje sudaca**

# USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

**436**

Ustavni sud Republike Hrvatske, u sastavu Miroslav Šeparović, predsjednik, te suci Andrej Abramović, Ingrid Antičević Marinović, Mato Arlović, Snježana Bagić, Branko Brkić, Lovorka Kušan, Josip Leko, Davorin Mlakar, Rajko Mlinarić, Goran Selanec i Miroslav Šumanović, rješavajući o prijedlozima za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti zakona s Ustavom Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.), na sjednici održanoj 29. siječnja 2019. donio je

## RJEŠENJE

I. Ne prihvaćaju se prijedlozi za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira (»Narodne novine« broj 41/77., 47/89., 55/89., 5/90., 30/90., 47/90. i 29/94.).

II. Nalaže se Hrvatskom saboru da u roku od jedne (1) godine donese novi zakon u skladu s utvrđenjem Ustavnog suda iz točke 10. obrazloženja ovog rješenja.

III. Ovo rješenje objavit će se u »Narodnim novinama«.

### Obrazloženje

#### I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Zakon o prekršajima protiv javnog reda i mira donijelo je 28. rujna 1977. nadležno vijeće Sabora Socijalističke Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: SRH), a objavljen je u »Narodnim novinama« broj 41 od 17. listopada 1977.

Na dan donošenja ovog rješenja na snazi je Zakon o prekršajima protiv javnog reda i mira s izmjenama i dopunama (»Narodne novine« broj 41/77., 47/89. – članak 86. Zakona o izmjenama i dopunama zakona kojima su određene novčane kazne za privredne prijestupe i prekršaje, 55/89., 5/90. – pročišćeni tekst, 30/90. – ispravak, 47/90. i 29/94. – članak 2. Zakona o dopunama zakona kojima su određene novčane kazne za privredne prijestupe i prekršaje.; u daljnjem tekstu: ZoPPJRM).

2. Prijedloge za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom ZoPPJRM-a podnijeli su Ninoslav Jovanović iz Osijeka (predmet broj: U-4463/2013), Saša Čajić iz Zagreba (predmet broj: U-I-6130/2013) i Hrvoje Kopasić iz Zagreba (predmet broj: U-I-1436/2017).

#### II. OSPORENI ČLANCI ZoPPJRM-a

3. Članci 2., 9., 14., 30. stavci 2. i 3., 31., 32., 34., 34. (člankom 13. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira objavljenim u »Narodnim novinama« broj 55 od 26. prosinca 1989. iza članka 34. dodan je članak 34.) i 35. ZoPPJRM-a (navedeni članci u pročišćenom tekstu ZoPPJRM-a objavljenom u »Narodnim novinama« broj 5 od 13. veljače 1990. označeni su kao članci 2., 17., 12., 33. stavci 2. i 3., 34., 35., 37., 38. i 39.) glase:

»Član 2.

Za prekršaje protiv javnog reda i mira izriču se novčane kazne i izuzetno kazne zatvora, a može se izreći i zaštitna mjera oduzimanja predmeta, zaštitna mjera obaveznog liječenja od alkoholizma i narkomanije, zaštitna mjera obaveznog liječenja od spolne bolesti ili AIDS-a ili zaštitna mjera udaljenja s područja općine na kojem je prekršaj izvršen.«

»Član 9.

Tko se odaje prostituciji, kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u protuvrijednosti domaće valute od 50 do 200 DEM ili kaznom zatvora do 30 dana.«

»Član 14.

Tko omalovažava ili vrijeđa državne organe odnosno službene osobe prilikom vršenja ili u vezi s vršenjem službe ili njihova zakonita naređenja kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u protuvrijednosti domaće valute od 50 do 200 DEM ili kaznom zatvora do 30 dana.«

»Član 30.

(...)

Obavezno liječenje vrši se u zdravstvenoj organizaciji određenoj u rješenju o prekršaju ili za vrijeme izdržavanja kazne zatvora.

Zdravstvena organizacija odnosno liječnik koji su liječili osobu od alkoholizma i narkomanije dužni su po završetku ili prekidu liječenja odmah o uspjehu odnosno o prekidu liječenja izvijestiti suca za prekršaje koji je izrekao ovu zaštitnu mjeru.

(...)

Član 31.

Osoba koja izvrši prekršaj iz člana 9. ovoga zakona, a zaražena je od spolne bolesti ili AIDS-a, izreći će se uz kaznu i zaštitna mjera obaveznog liječenja od spolne bolesti.

Odredbe člana 30. stava 2. i 3. ovoga zakona shodno će se primjenjivati i kod izvršavanja zaštitne mjere obaveznog liječenja od spolne bolesti.

Osoba koja odbije da se podvrgne obaveznom liječenju od spolne bolesti ili izbjegava to liječenje kaznit će se ta taj prekršaj kaznom zatvora do 30 dana.

Član 32.

Zaštitna mjera obaveznog liječenja od alkoholizma i narkomanije i zaštitna mjera obaveznog liječenja od spolne bolesti ili AIDS-a izvršavaju se prema odredbama Zakona o izvršenju krivičnih i prekršajnih sankcija i propisima donesenim na temelju toga zakona.«

»Član 34.

Skupština općine odnosno skupština gradske zajednice općina može svojom odlukom, u skladu sa članom 1. ovoga zakona, propisivati i druge prekršaje protiv javnog reda i mira koji nisu predviđeni ovim zakonom.

Član 34.

Dozvolu za prenošenje tehničkim sredstvima javnih priredbi i manifestacija izdaje organ uprave nadležan za unutarnje poslove.

Član 35.

Danom stupanja na snagu ovoga zakona prestaje važiti Zakon o prekršajima protiv javnog reda i mira (»Narodne novine«, br. 29/49, 72/51, 37/56, 18/60, 1/70 i 4/70).«

## III. PRIGOVORI PREDLAGATELJA

4. Predlagatelj Ninoslav Jovanović osporava ZoPPJRM u cijelosti, a osobito odredbe kojima su propisane novčane kazne u iznosu protuvrijednosti DEM-a.

Predlagatelj Saša Čajić ističe da su članci 2., 9., 30. stavci 2. i 3., 31., 32., 34., 34. i 35. ZoPPJRM-a u nesuglasnosti s člancima 3., 4., 5., 14., 19., 16., 26., 35., 37., 117. (115.), 133. (128.), 134. (129.), 135. (129.a), 136. (129.b) i 137. (130.) Ustava. Smatra da su navedenim odredbama diskriminirane skupine građana koje imaju problema s ovisnošću o drogama i alkoholu, te koje boluju od spolnih bolesti ili AIDS-a. Posebno ističe da su zaštitne mjere obaveznog liječenja od spolne bolesti vezane uz bavljenje prostitucijom, a ne uz neki drugi prekršaj protiv javnog reda i mira. Nadalje, navodi da je ZoPPJRM u suprotnosti s Ustavom jer su novčane kazne vezane uz valutu koja više ne postoji te koristi pojmove kao što su »skupština općine, odnosno skupština gradske zajednice« i »Službeni list SFRJ.«

Predlagatelj Hrvoje Kopasić smatra da je članak 14. ZoPPJRM-a u nesuglasnosti s Ustavom jer se odnosi na državna tijela i službene osobe, dok sve ostale pravne i fizičke osobe ne uživaju zaštitu od omalovažavanja i vrijeđanja.

## IV. OČITOVANJE MINISTARSTVA UNUTARNJIH POSLOVA REPUBLIKE HRVATSKE

5. U očitovanju Ministarstva unutarnjih poslova od 30. kolovoza 2017. navedeno je:

»U odnosu na sve naprijed navedeno, može se konstatirati da je važeći Zakon o prekršajima protiv javnog reda i mira u mnogim svojim odredbama zastario i neadekvatan, nepraktičan i nesukladan nizu važećih propisa donesenih tijekom vremena od kada je on na snazi. ...«

## V. OCJENA USTAVNOG SUDA

6. Ustavni sud, pri razmatranju osnovanosti prijedloga predlagatelja, ocijenio je mjerodavnim članke 3., 14. stavak 2. i 16. stavak 1. Ustava, koji glase:

»Članak 3.

... jednakost, ... vladavina prava ... najviše su vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske i temelj za tumačenje Ustava.«

»Članak 14.

(...)

Svi su pred zakonom jednaki.

»Članak 16.

Slobode i prava mogu se ograničiti samo zakonom da bi se zaštitila sloboda i prava drugih ljudi te pravni poredak, javni moral i zdravlje.

(…)«